

عنوان مقاله:

عرفان خراسان و ابن عربی، تفاوت های سلوکی

محل انتشار:

پژوهشنامه مذاهب اسلامی، دوره 4، شماره 8 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

محمد رودگر - استادیار گروه عرفان اسلامی پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی

خلاصه مقاله:

خراسان به دلایلی چون دوری از مرکز خلافت، همواره مرکز تصوف بوده است، چنان که شیعیان و معارضان سیاسی نیز به آن توجه داشته اند. تصوفی که امروزه از آن یاد می شود، حاصل واکنش های مکتب خراسان در برابر ابن عربی و شارحانش، چه در سلوک و چه در نظر (وحدت وجود)، است. نوع سلوک مشایخ خراسان در اندیشه های نظری ایشان تاثیرگذار بوده است. از این رهگذر، تفاوت هایی مبنایی و اساسی بین خود و مکتب ابن عربی می یافتند. پیدایش روش «وجه خاص» پس از روش «سلوک شطار» فقط با بررسی این گونه از تفاوت ها توجیه پذیر خواهد بود. دیگر وجوه افتراق، در برابر تفاوت های چشمگیر نظری و سلوکی، رنگ می بازند و در نتیجه، بر عمق مخالفت های ابتدایی عرفان خراسان با ابن عربی و شارحان افزوده می شود. برای نشان دادن تفاوت ها در حوزه سلوک، در این پژوهش ابتدا سلوک در عرفان خراسان و آنگاه سلوک در مکتب ابن عربی بررسی و مقایسه شده است. ثمره این مقایسه، رخ نمودن تفاوت هایی است که علی رغم غلبه قاطع عرفان نظری ابن عربی، تشخص و استقلال مکتب خراسان را دست کم در ساحت سلوکی ثابت می کند.

کلمات کلیدی:

عرفان خراسان، مکتب ابن عربی، عرفان عملی، وجه خاص، شطار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1431334>

